

ความกังวลทางทันตกรรมและการพบทันตแพทย์อย่างสม่ำเสมอของ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2554

ณัฐชา พงษ์มณีหัชกุล

นิสิตทันตแพทย์

คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธิดา วรรังษณีย์

นิสิตทันตแพทย์

คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผกาภรณ์ พันธูดี พิศาลธุรกิจ

อาจารย์ ภาควิชาทันตกรรมชุมชน

คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ติดต่อเกี่ยวกับบทความ:

อาจารย์ ทันตแพทย์หญิง ดร.ผกาภรณ์ พันธูดี พิศาลธุรกิจ

ภาควิชาทันตกรรมชุมชน

คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนอังรีดูนังต์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

อีเมล: tai.thep518@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความกังวลทางทันตกรรมและความสม่ำเสมอของการพบทันตแพทย์ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2554 โดยสุ่มเลือกนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาบัณฑิต โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) เก็บข้อมูลพื้นฐานทั่วไป การรับบริการทันตกรรม ประสบการณ์การรับบริการทันตกรรมในอดีต และความกังวลทางทันตกรรม (DAS) โดยใช้คะแนนความกังวลของคอราห์ (The Corah's Dental Anxiety Scale) ที่แปลเป็นภาษาไทย ในแบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง ผลการทดลองพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 450 คน เป็นนิสิตหญิง 242 คน นิสิตชาย 208 คน อายุเฉลี่ย 20.6 ± 1.38 ปี มีระดับความกังวลทางทันตกรรม (DAS) เฉลี่ย 9.78 ± 3.02 นิสิตร้อยละ 22.9 (103 คน) มีระดับความกังวลทางทันตกรรมมาก (คะแนนความกังวลทางทันตกรรม ≥ 13) ร้อยละ 52.0 (234 คน) พบทันตแพทย์เป็นประจำทุกปี (อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง) นิสิตจำนวน 216 คน (ร้อยละ 48.0) พบทันตแพทย์ไม่สม่ำเสมอโดยให้เหตุผล ดังนี้ มีสุขภาพช่องปากที่ดีอยู่แล้ว ไม่มีเวลา กลัวการทําฟัน ไม่มีอาการใด ๆ ไม่มีค่าใช้จ่าย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 คน มีประสบการณ์การรักษาทางทันตกรรมที่ไม่ดีในอดีต ดังนี้ รู้สึกเจ็บปวดหลังได้รับการรักษาจำนวน 108 คน (ร้อยละ 53.47) รู้สึกเจ็บปวดระหว่างการรักษาจำนวน 96 คน (ร้อยละ 47.52) เวลารอคอยรับการรักษาที่ยาวนานจำนวน 64 คน (ร้อยละ 31.68) และทันตแพทย์หรือผู้ช่วยทันตแพทย์ไม่สุภาพนุ่มนวลจำนวน 47 คน (ร้อยละ 23.27) สถานบริการทางทันตกรรมที่นิสิตใช้บริการมีดังนี้ คลินิกใกล้บ้านจำนวน 243 คน (ร้อยละ 54.0) โรงพยาบาลเอกชนจำนวน 176 คน (ร้อยละ 39.1) นิสิตจำนวน 194 คน (ร้อยละ 43.1) ไม่ทราบว่าตนเองมีสวัสดิการรักษายาบาลหรือไม่ และนิสิตจำนวน 161 คน (ร้อยละ 35.8) ใช้สิทธิรักษายาบาลโดยเบิกจ่ายจากรัฐฯ จำนวน 109 คน (ร้อยละ 24.2) และใช้สิทธิในระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าจำนวน 52 คน (ร้อยละ 11.6) จากสถิติการทดสอบไคสแควร์พบว่า นิสิตที่มีความกังวลทางทันตกรรมแตกต่างกัน มีความสม่ำเสมอของการพบทันตแพทย์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95.0 ($\chi^2 = 67.424$, $df = 1$, $p < .001$) สรุปได้ว่า นิสิตที่มีระดับความกังวลทางทันตกรรมสูง (DAS ≥ 13) และมีประสบการณ์การทําฟันที่ไม่ดีในอดีต มีผลต่อการพบทันตแพทย์อย่างไม่สม่ำเสมอ และพบว่า เพศ สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการมีสวัสดิการรักษายาบาลของนิสิต ไม่มีผลให้นิสิตมาพบทันตแพทย์อย่างสม่ำเสมอ

Original Article

Dental Anxiety and the Regular Dental Visits among the Chulalongkorn University Student: Academic Year 2011

Nutchra Prugmahachaikul

Dental Student
Faculty of Dentistry,
Chulalongkorn University

Thida Vararungzarit

Dental Student
Faculty of Dentistry,
Chulalongkorn University

Pagaporn Pantuwadee Pisanurakit

Lecturer
Department of Community Dentistry
Faculty of Dentistry,
Chulalongkorn University

Correspondence to:

Lecturer Dr. Pagaporn Pantuwadee Pisanurakit
Department of Community Dentistry
Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University
Henry-Dunant Road, Patumwan,
Bangkok 10330
E-mail: taithep518@gmail.com

Abstract

The aim of this study was to examine the relationship between dental anxiety and regularity of dental attendance among the Chulalongkorn University student in academic year 2011. Four hundred and fifty Chulalongkorn undergraduate students were selected using the accidental sampling technique. All of them were asked to complete a self-administrated questionnaire and Thai version of Corah's dental anxiety scale for collecting data of demographics, dental visits, dental treatments received, and dental anxiety using the Dental Anxiety Score (DAS). The sample, 242 of female and 208 of male, were 20.6 ± 1.38 years of average age. The result shown average DAS was 9.78 ± 3.02 , 22.9% of sample (103 students) were highly anxious (DAS ≥ 13) and 52.0% of sample (234 students) were regular dental attendees (at least once a year). 216 students (48.0%) indicated reasons for being non-regular dental attendees including having good oral health, having no time, feeling fear of dental treatment, having no dental pain and having no money. A total of 202 students had bad dental experience; 108 students (53.47%) had pain after dental treatment; 96 students (47.52%) had pain during dental treatment; 64 students (31.68%) had long waiting time for receiving dental treatment; and 47 students (23.27%) experienced impolite dental staffs. The results indicated nearby dental clinics and private hospital were utilized by 243 students (54.0%) and 176 students (39.1%), respectively. Concerning in type of dental health insurance 194 students (43.1%) could not identify their right on dental health insurance; 161 students (35.8%) and 52 students (11.6%) were covered by the Civil Servant Medical Benefit Scheme (CSMBS) and the Universal Coverage Scheme (UCS), respectively. The Chi-Square statistic showed that students with different level of dental anxiety had significantly statistical difference on regularity of dental attendance at 95% confidence interval (Chi-square=67.424, $df = 1$, $p < .001$). In conclusion, this study indicated that the level of dental anxiety (DAS score ≥ 13) and bad dental experience affected regular dental visits of students. On the contrary, gender, socio-economic status, and type of dental health insurance had no effected to the regular dental visits of students.

Key words: DAS score; Dental anxiety